

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΚΡΗΤΗΣ

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΑΝΑΛΥΣΗ

Ενότητα #7: ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΕΣ, ΠΑΡΑΓΩΓΟΙ ΚΑΙ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ ΑΓΟΡΩΝ

Διδάσκων: Μανασάκης Κωνσταντίνος
ΤΜΗΜΑ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΕΠΙΣΤΗΜΗΣ

Τα κείμενα και τα διαγράμματα της παρουσίασης έχουν ληφθεί από το σύγγραμμα:

Gregory Mankiw, Mark Taylor: Αρχές Οικονομικής Θεωρίας, Με αναφορά στις Ευρωπαϊκές Οικονομίες. Μετάφραση: Ανδριάννα Σακκά, Επιμέλεια: Θεόδωρος Λιανός. Copyright © 2011 Εκδόσεις GUTENBERG.

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ, ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ & ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Άδειες Χρήσης

- Το παρόν εκπαιδευτικό υλικό υπόκειται στην άδεια χρήσης Creative Commons και ειδικότερα

*Αναφορά – Μη εμπορική Χρήση – Όχι Παράγωγο Έργο 3.0 Ελλάδα
(Attribution – Non Commercial – Non-derivatives 3.0 Greece)*

CC BY-NC-ND 3.0 GR

[ή επιλογή ενός άλλου από τους έξι συνδυασμούς]

[και αντικατάσταση λογότυπου άδειας όπου αυτό έχει μπει (σελ. 1, σελ. 2 και τελευταία)]

- Εξαιρείται από την ως άνω άδεια υλικό που περιλαμβάνεται στις διαφάνειες του μαθήματος, και υπόκειται σε άλλου τύπου άδεια χρήσης. Η άδεια χρήσης στην οποία υπόκειται το υλικό αυτό αναφέρεται ρητώς.

Χρηματοδότηση

- Το παρόν εκπαιδευτικό υλικό έχει αναπτυχθεί στα πλαίσια του εκπαιδευτικού έργου του διδάσκοντα.
- Το έργο «**Ανοικτά Ακαδημαϊκά Μαθήματα στο Πανεπιστήμιο Κρήτης**» έχει χρηματοδοτήσει μόνο τη αναδιαμόρφωση του εκπαιδευτικού υλικού.
- Το έργο υλοποιείται στο πλαίσιο του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση» και συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση (Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο) και από εθνικούς πόρους.

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗ
επένδυση στην κοινωνία της γνώσης
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ, ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ & ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΕΣΠΑ
2007-2013
πρόγραμμα για την ανάπτυξη
ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ

Το πλεόνασμα του καταναλωτή

Έστω ότι έχετε ένα δίσκο σε άριστη κατάσταση από το πρώτο άλμπουμ των Rolling Stones. Κάποια στιγμή αποφασίζετε να πουλήσετε το δίσκο. Ένας τρόπος να τον πουλήσετε είναι να οργανώσετε μια δημοπρασία.

Στη δημοπρασία προσέρχονται τέσσερις θαυμαστές των Stones: ο Τζον, ο Πωλ, ο Τζορτζ και ο Ρίνγκο. Η μέγιστη τιμή που είναι διατεθειμένος να πληρώσει καθένας από τους τέσσερις ενδιαφερόμενους ονομάζεται **προθυμία πληρωμής**. Ο Πωλ, ο Τζορτζ και ο Ρίνγκο αποσύρονται από τη δημοπρασία, επειδή δεν είναι διατεθειμένοι να πληρώσουν περισσότερα από 80 ευρώ. Ο Τζον, λοιπόν, σας δίνει 80 ευρώ και παίρνει το άλμπουμ. Σημειώστε ότι το άλμπουμ κατέληξε στον αγοραστή που το αποτιμούσε υψηλότερα από κάθε άλλον.

Το πλεόνασμα του καταναλωτή

Ο Τζον έκανε μια πραγματικά συμφέρουσα αγορά: ήταν διατεθειμένος να πληρώσει 100 ευρώ για να αγοράσει το άλμπουμ, αλλά τελικά το απέκτησε καταβάλλοντας μόνο 80 ευρώ. Λέμε, λοιπόν, ότι ο καταναλωτής είχε πλεόνασμα καταναλωτή ύψους 20 ευρώ. **Πλεόνασμα καταναλωτή** (consumer surplus) είναι το ποσό που ένας αγοραστής είναι πρόθυμος να πληρώσει για ένα αγαθό μείον το ποσό που πράγματι πληρώνει για να το αποκτήσει.

Το πλεόνασμα καταναλωτή μετρά το όφελος για τους αγοραστής από τη συμμετοχή τους στην αγορά. Στο παράδειγμα αυτό ο Τζον έχει ένα όφελος 20 ευρώ από τη συμμετοχή του στη δημοπρασία.

Το πλεόνασμα του καταναλωτή

- Ας υποθέσουμε ότι έχετε δυο απολύτως όμοια άλμπουμ των Rolling Stones και θέλετε να τα πουλήσετε. Στην προκειμένη περίπτωση η δημοπρασία σταματά όταν ο Τζον και ο Πωλ προσφέρουν 70 ευρώ. Ο Τζον και ο Πωλ αποκομίζουν ένα **πλεόνασμα καταναλωτή**, που είναι **ίσο με τη δική τους προθυμία πληρωμής μείον την τιμή**. Το πλεόνασμα καταναλωτή του Τζον είναι 30 ευρώ και του Πωλ 10 ευρώ. Το πλεόνασμα καταναλωτή του Τζον είναι τώρα μεγαλύτερο από ό,τι ήταν προηγουμένως, επειδή αποκτά το ίδιο άλμπουμ πληρώνοντας λιγότερα. Το συνολικό πλεόνασμα καταναλωτή στην αγορά είναι 40 ευρώ.

Χρησιμοποιώντας την καμπύλη ζήτησης για να μετρήσουμε το πλεόνασμα του καταναλωτή

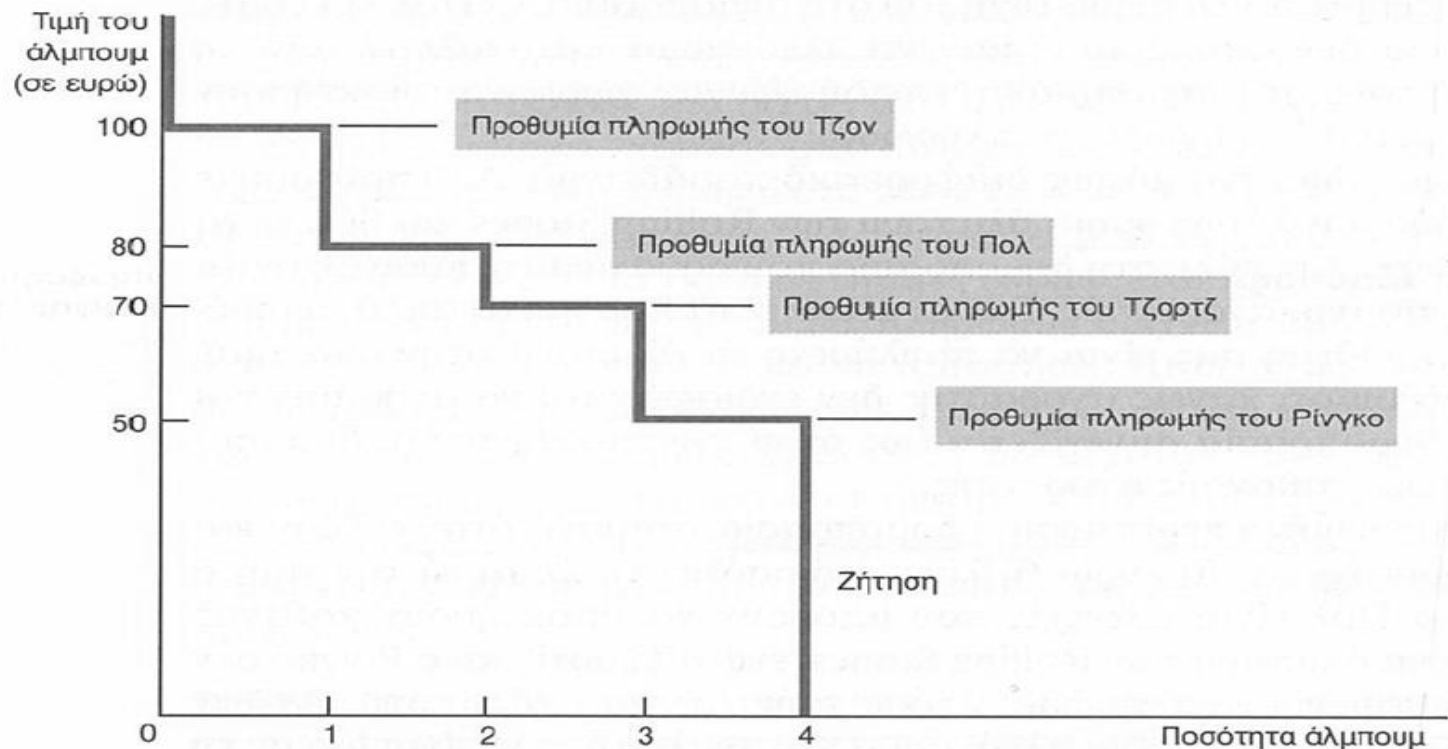
Το πλεόνασμα καταναλωτή συνδέεται στενά με την καμπύλη ζήτησης ενός προϊόντος.

Αν η τιμή είναι πάνω από 100 ευρώ, η ζητούμενη ποσότητα είναι μηδέν, επειδή κανένας αγοραστής δεν είναι διατεθειμένος να πληρώσει αυτό το ποσό.

Αν η τιμή είναι μεταξύ 80 και 100 ευρώ, η ζητούμενη ποσότητα είναι 1, επειδή μόνο ο Τζον είναι διατεθειμένος να πληρώσει μια τόσο υψηλή τιμή.

Αν η τιμή είναι μεταξύ 70 και 80 ευρώ, η ζητούμενη ποσότητα είναι 2, επειδή ο Τζον και ο Πωλ είναι πρόθυμοι να πληρώσουν αυτή την τιμή.

<i>Τιμή</i>	<i>Αγοραστές</i>	<i>Ζητούμενη Ποσότητα</i>
Πάνω από 100 ευρώ	Κανένας	0
80 ευρώ έως 100 ευρώ	Τζον	1
70 ευρώ έως 80 ευρώ	Τζον, Πολ	2
50 ευρώ έως 70 ευρώ	Τζον, Πολ, Τζορτζ	3
50 ευρώ ή λιγότερα	Τζον, Πολ, Τζορτζ, Ρίνγκο	4

⇒ Ο πίνακας δείχνει την κλίμακα ζήτησης για τους αγοραστές του Πίνακα 7.1. Στο σχήμα απεικονίζεται η αντίστοιχη καμπύλη ζήτησης. Σημειώστε ότι το ύψος της καμπύλης ζήτησης εκφράζει την προθυμία πληρωμής των αγοραστών.

ΣΧΗΜΑ 7.1 Ο Πίνακας Ζήτησης και η Καμπύλη Ζήτησης

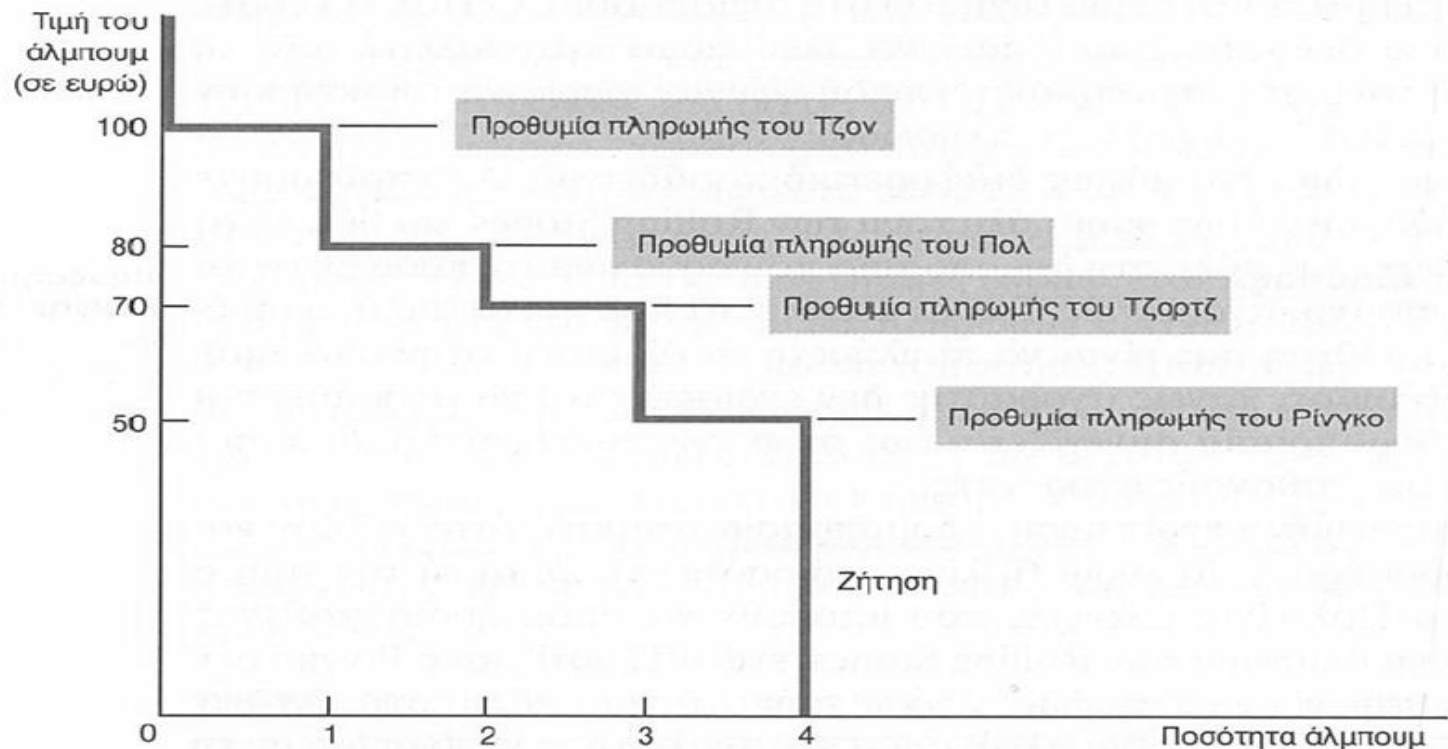
Χρησιμοποιώντας την καμπύλη ζήτησης για να μετρήσουμε το πλεόνασμα του καταναλωτή

Σε κάθε ποσότητα, η τιμή που δίδεται από την καμπύλη ζήτησης δείχνει την προθυμία πληρωμής του οριακού αγοραστή, του αγοραστή που θα άφηνε την αγορά πρώτος αν η τιμή ήταν υψηλότερη.

Χρησιμοποιούμε την καμπύλη ζήτησης για να υπολογίσουμε το πλεόνασμα του καταναλωτή στο παράδειγμά μας.

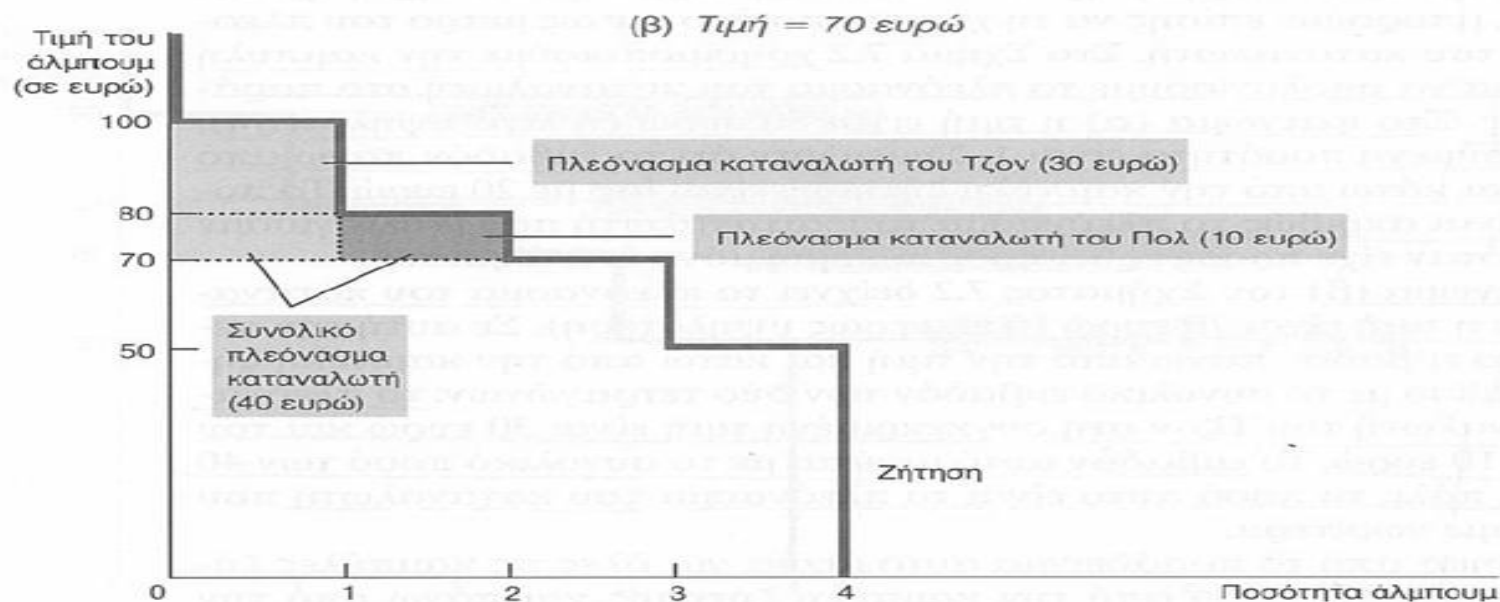
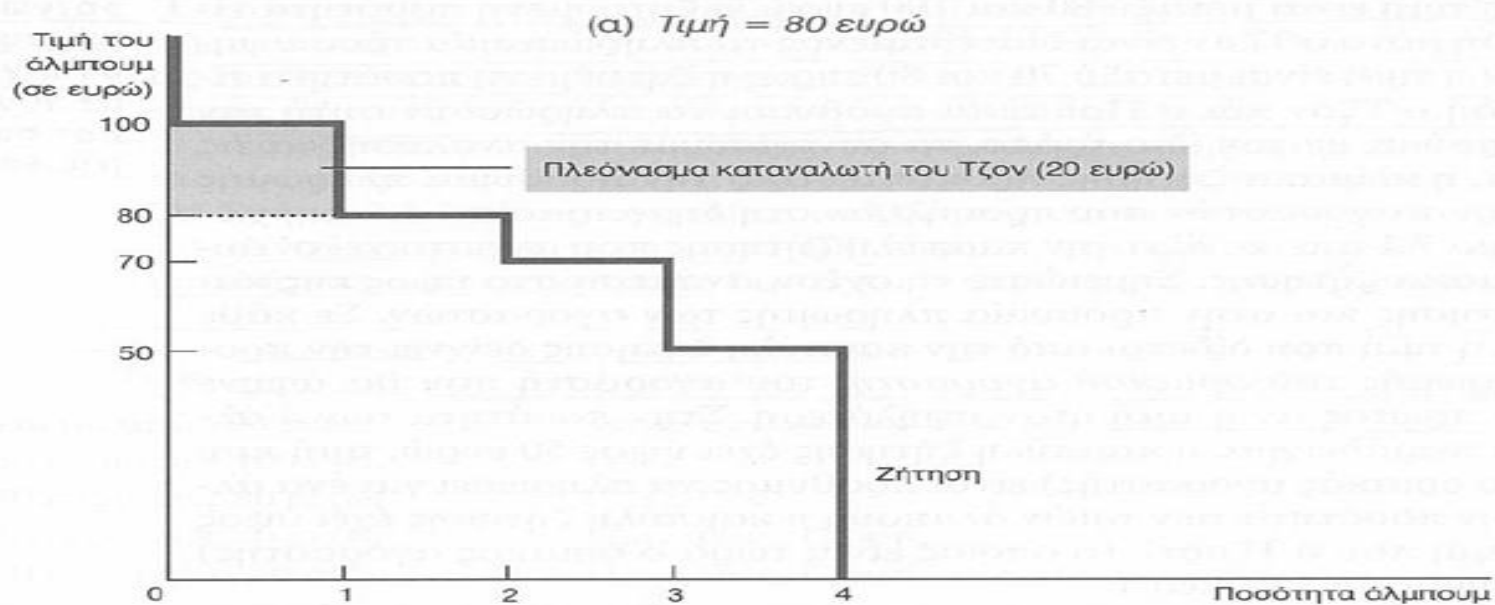
Στο φάτνωμα (α) η τιμή είναι 80 ευρώ (ή λίγο υψηλότερη), ενώ η ζητούμενη ποσότητα είναι 1. Σημειώστε ότι το εμβαδόν πάνω από την τιμή και κάτω από την καμπύλη ζήτησης είναι ίσο με 20 ευρώ. Το ποσό αυτό είναι ακριβώς το πλεόνασμα του καταναλωτή.

<i>Τιμή</i>	<i>Αγοραστές</i>	<i>Ζητούμενη Ποσότητα</i>
Πάνω από 100 ευρώ	Κανένας	0
80 ευρώ έως 100 ευρώ	Τζον	1
70 ευρώ έως 80 ευρώ	Τζον, Πολ	2
50 ευρώ έως 70 ευρώ	Τζον, Πολ, Τζορτζ	3
50 ευρώ ή λιγότερα	Τζον, Πολ, Τζορτζ, Ρίνγκο	4

⇒ Ο πίνακας δείχνει την κλίμακα ζήτησης για τους αγοραστές του Πίνακα 7.1. Στο σχήμα απεικονίζεται η αντίστοιχη καμπύλη ζήτησης. Σημειώστε ότι το ύψος της καμπύλης ζήτησης εκφράζει την προθυμία πληρωμής των αγοραστών.

ΣΧΗΜΑ 7.1 Ο Πίνακας Ζήτησης και η Καμπύλη Ζήτησης

⇒ Στο φάτνωμα (α) η τιμή του αγαθού είναι 80 ευρώ και το πλεόνασμα του καταναλωτή είναι 20 ευρώ. Στο φάτνωμα (β) η τιμή του αγαθού είναι 70 ευρώ και το πλεόνασμα του καταναλωτή είναι 40 ευρώ.

ΣΧΗΜΑ 7.2 Μέτρηση του Πλεονάσματος του Καταναλωτή με την Καμπύλη Ζήτησης

Χρησιμοποιώντας την καμπύλη ζήτησης για να μετρήσουμε το πλεόνασμα του καταναλωτή

Το φάτνωμα (β) δείχνει το πλεόνασμα του καταναλωτή όταν η τιμή είναι 70 ευρώ (ή ελαφρώς υψηλότερη). Το πλεόνασμα καταναλωτή του Τζον στη συγκεκριμένη τιμή είναι 30 ευρώ και του Πωλ είναι 10 ευρώ. Το εμβαδόν αυτό ισούται με το συνολικό ποσό των 40 ευρώ. Και πάλι, το ποσό αυτό είναι το πλεόνασμα του καταναλωτή.

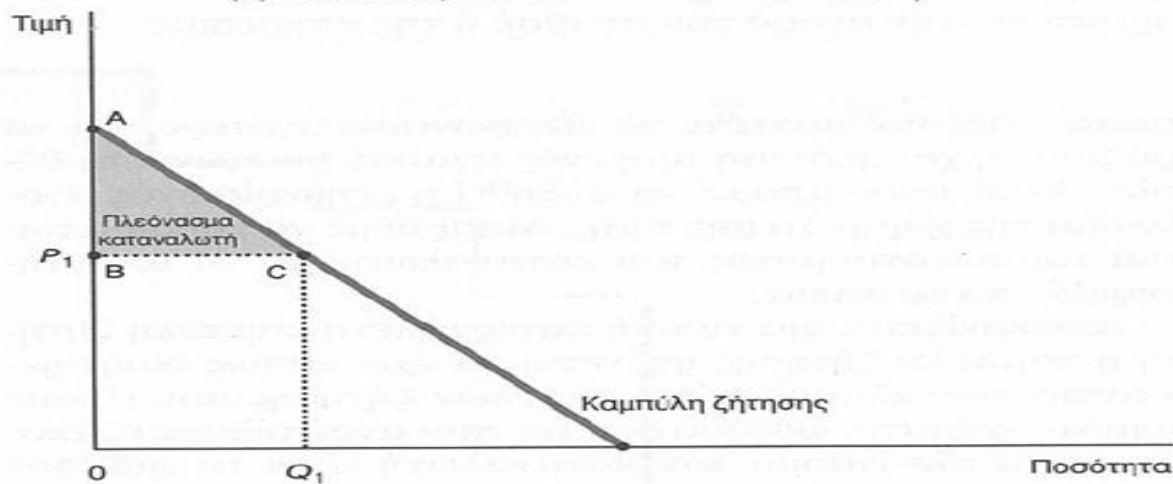
Το εμβαδόν κάτω από την καμπύλη ζήτησης και πάνω από την τιμή μετρά το πλεόνασμα του καταναλωτή στην αγορά. Η διαφορά ανάμεσα στην προθυμία πληρωμής και την τιμή αγοράς είναι το πλεόνασμα καταναλωτή κάθε αγοραστή.

Πώς μια χαμηλότερη τιμή αυξάνει το πλεόνασμα του καταναλωτή

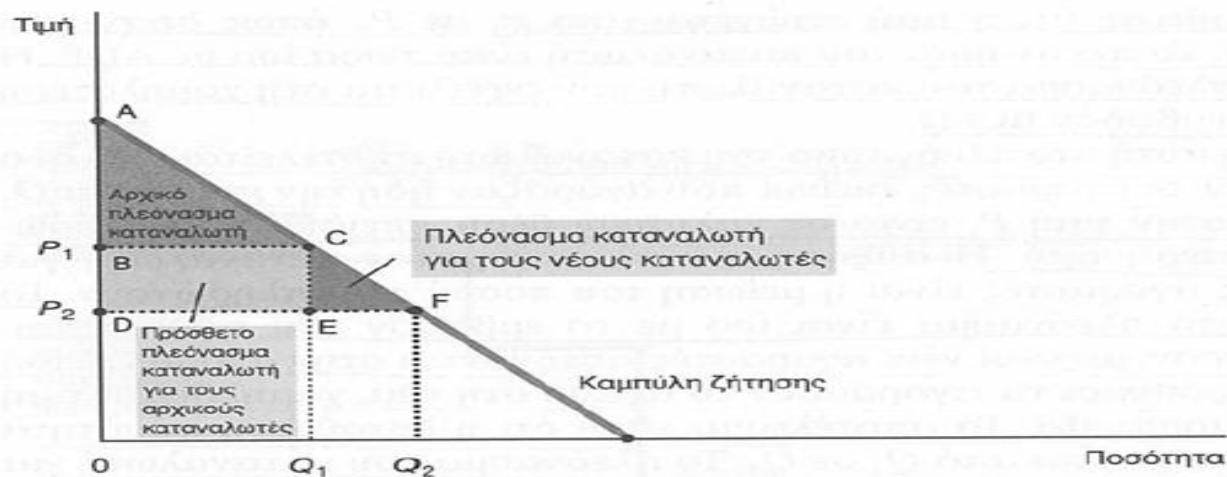
Στο φάτνωμα (α) το πλεόνασμα του καταναλωτή στην τιμή P_1 είναι το **εμβαδόν** του τριγώνου **ABC**. Υποθέστε ότι η τιμή μειώνεται από P_1 σε P_2 , όπως δείχνει το **φάτνωμα (β)**. Το πλεόνασμα του καταναλωτή είναι τώρα ίσο με **ADF**. Η **αύξηση στο πλεόνασμα** του καταναλωτή που οφείλεται στη χαμηλότερη τιμή είναι το **εμβαδόν BCFD**.

Η αύξηση αυτή στο πλεόνασμα του καταναλωτή αποτελείται από δυο μέρη. Πρώτον, οι αγοραστές εκείνοι που αγόραζαν ήδη την ποσότητα Q_1 του αγαθού στην τιμή P_1 είναι σε καλύτερη θέση, επειδή τώρα πληρώνουν χαμηλότερη τιμή. Το **πρόσθετο αυτό πλεόνασμα** είναι ίσο με το **εμβαδόν** του ορθογωνίου **BCED**. Δεύτερον, μερικοί **νέοι αγοραστές εισέρχονται στην αγορά** επειδή είναι τώρα πρόθυμοι να αγοράσουν το αγαθό στη νέα, χαμηλότερη τιμή που έχει διαμορφωθεί. Το αποτέλεσμα είναι ότι η **ζητούμενη ποσότητα** στην αγορά **αυξάνεται από Q_1 σε Q_2** . Το πλεόνασμα του καταναλωτή **για τους νέους αγοραστές** είναι ίσο με το **εμβαδόν** του τριγώνου **CEF**.

(α) Πλεόνασμα Καταναλωτή στην Τιμή P_1

(β) Πλεόνασμα Καταναλωτή στην Τιμή P_2

⇒ Στο φάτνωμα (α) η τιμή είναι P_1 , η ζητούμενη ποσότητα Q_1 και το πλεόνασμα του καταναλωτή είναι ίσο με τον εμβαδόν του τριγώνου ABC. Όταν η τιμή μειώνεται από P_1 σε P_2 , όπως συμβαίνει στο φάτνωμα (β), η ζητούμενη ποσότητα αυξάνεται από Q_1 σε Q_2 και το πλεόνασμα του καταναλωτή αυξάνεται και γίνεται ίσο με το εμβαδόν του τριγώνου ADF. Η αύξηση αυτή του πλεονάσματος του καταναλωτή (εμβαδόν BCED) οφείλεται εν μέρει στο ότι οι παλιοί καταναλωτές πληρώνουν λιγότερο (εμβαδόν BCED) και εν μέρει στο ότι νέοι καταναλωτές εισέρχονται στην αγορά σε χαμηλότερη τιμή (εμβαδόν CEF).

ΣΧΗΜΑ 7.3 Πώς η Τιμή Επηρεάζει το Πλεόνασμα του Καταναλωτή

Το πλεόνασμα του παραγωγού

Έστω ότι θέλετε να βάψετε το σπίτι σας. Αποφασίζετε, λοιπόν, να ζητήσετε προσφορές από όλους τους ενδιαφερόμενους ελαιοχρωματιστές και αναθέτετε τη δουλειά σε εκείνον που σας κάνει την καλύτερη προσφορά - δηλαδή που σας ζητά τη χαμηλότερη τιμή.

Επειδή το κόστος του ελαιοχρωματιστή είναι η κατώτατη τιμή που μπορεί να αποδεχθεί για τη δουλειά του, είναι ταυτόχρονα και το μέτρο της προθυμίας του να πουλήσει τις υπηρεσίες του.

Η δουλειά ανατέθηκε τελικά σε εκείνον που εργάζεται με το χαμηλότερο κόστος.

Το πλεόνασμα του παραγωγού

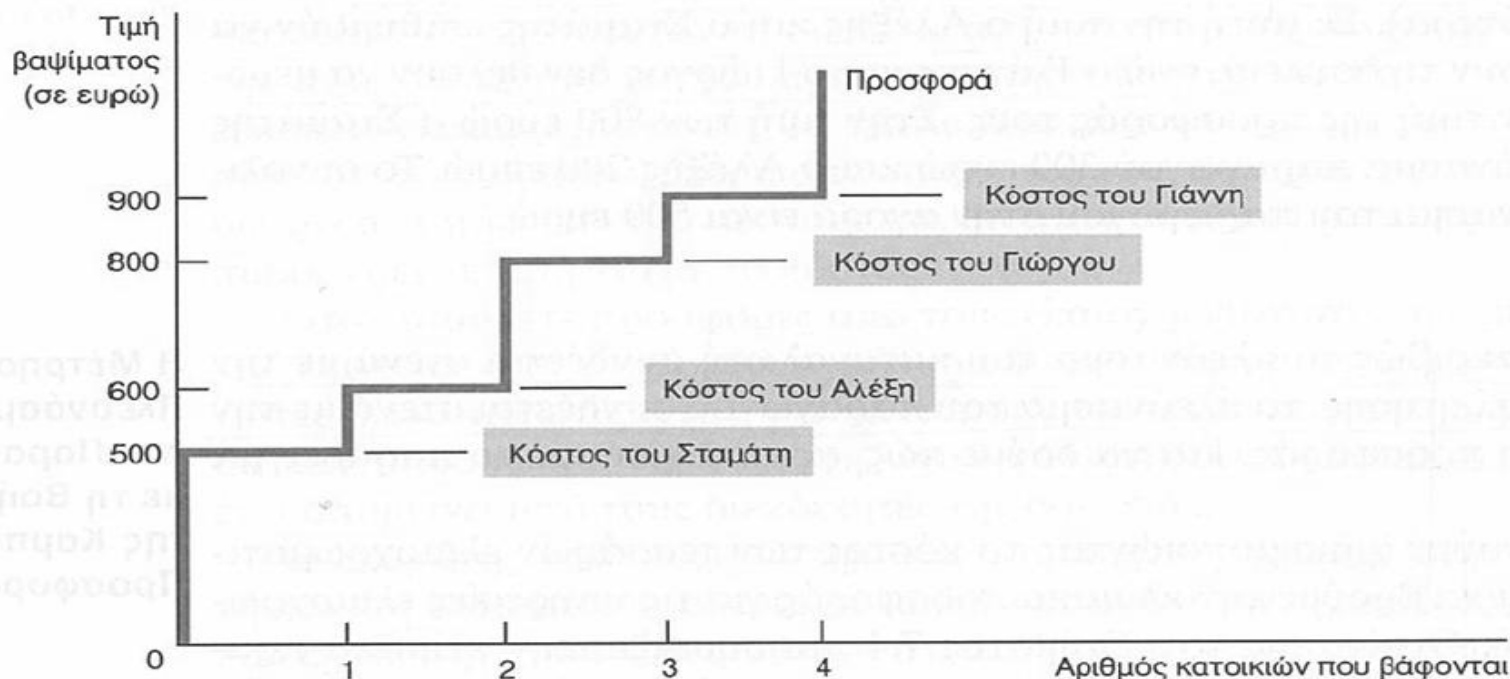
- Ποιο είναι το όφελος που αποκομίζει ο Σταμάτης παίρνοντας τη δουλειά; Ενώ ήταν διατεθειμένος να βάψει το σπίτι ακόμη και με 500 ευρώ, κατόρθωσε να πάρει τη δουλειά με 600 ευρώ. Έχει, λοιπόν, ένα πλεόνασμα παραγωγού 100 ευρώ. **Πλεόνασμα παραγωγού** (producer surplus) είναι το ποσό που εισπράττει ο πωλητής μείον το κόστος παραγωγής. Το πλεόνασμα παραγωγού **μετρά το όφελος για τους πωλητές** από τη συμμετοχή τους στην αγορά.

Το πλεόνασμα του παραγωγού

Όπως ακριβώς το πλεόνασμα του καταναλωτή συνδέεται στενά με την καμπύλη ζήτησης, το πλεόνασμα του παραγωγού συνδέεται στενά με την καμπύλη προσφοράς.

Αν η τιμή είναι κάτω από 500 ευρώ, κανένας από τους τέσσερις ελαιοχρωματιστές δε θα δεχθεί να αναλάβει τη δουλειά και επομένως η προσφερόμενη ποσότητα, την τιμή αυτή, είναι μηδέν. Αν η τιμή είναι μεταξύ 500 και 600 ευρώ, μόνο ο Σταμάτης είναι διατεθειμένος να αναλάβει τη δουλειά και για αυτό η προσφερόμενη ποσότητα θα είναι ίση με 1. Αν η τιμή είναι μεταξύ 600 και 800 ευρώ, ο Σταμάτης και ο Αλέξης θα είναι διατεθειμένοι να αναλάβουν τη δουλειά και για αυτό η προσφερόμενη ποσότητα είναι 2, κ.ο.κ.

Τιμή -	Πωλητές	Προσφερόμενη Ποσότητα
900 ευρώ ή περισσότερα	Γιάννης, Γιώργος, Αλέξης, Σταμάτης	4
800 ευρώ έως 900 ευρώ	Γιώργος, Αλέξης, Σταμάτης	3
600 ευρώ έως 800 ευρώ	Αλέξης, Σταμάτης	2
500 ευρώ έως 600 ευρώ	Σταμάτης	1
Λιγότερα από 500 ευρώ	Κανένας	0

☞ Ο πίνακας παρουσιάζει την κλίμακα προσφοράς για τους πωλητές του Πίνακα 7.2. Στο σχήμα απεικονίζεται η καμπύλη προσφοράς που προκύπτει από την κλίμακα προσφοράς. Σημειώστε ότι το ύψος της καμπύλης προσφοράς αντανακλά το κόστος των πωλητών.

ΣΧΗΜΑ 7.4 Η Κλίμακα Προσφοράς και η Καμπύλη Προσφοράς

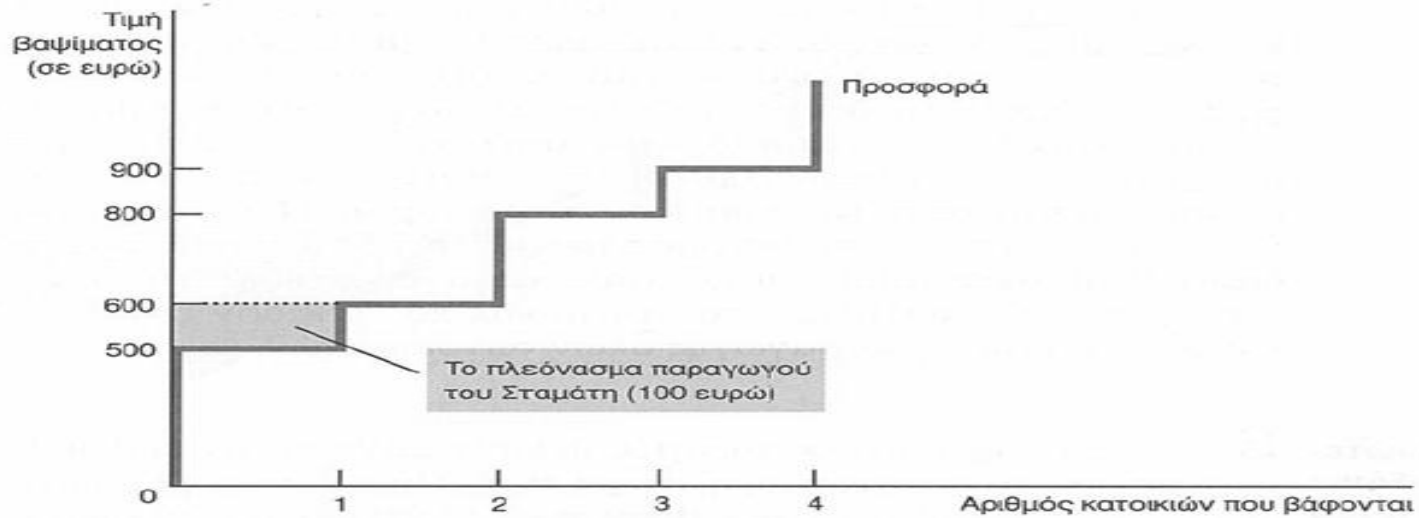
Το πλεόνασμα του παραγωγού

Σε κάθε ποσότητα η τιμή που προσδιορίζεται από την καμπύλη προσφοράς δείχνει το κόστος του **οριακού πωλητή**, τον πωλητή που θα άφηνε την αγορά πρώτος αν η τιμή ήταν χαμηλότερη.

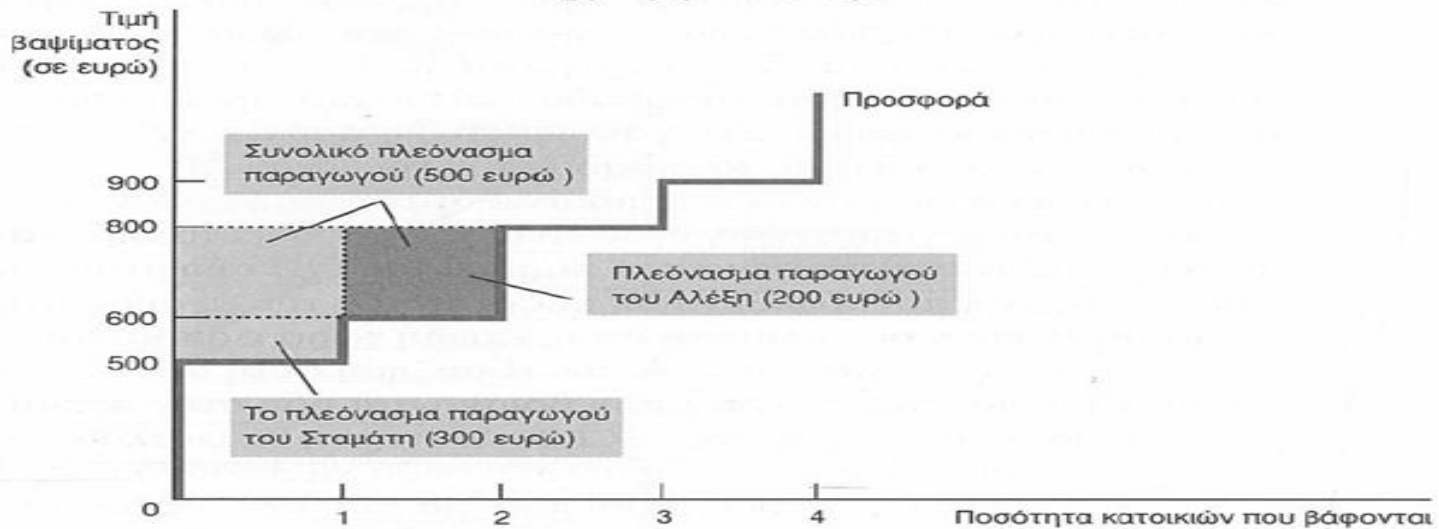
Επειδή η καμπύλη προσφοράς εκφράζει το κόστος των πωλητών, μπορούμε να τη χρησιμοποιήσουμε για να υπολογίσουμε το πλεόνασμα του παραγωγού. **Το εμβαδόν κάτω από την τιμή και πάνω από την καμπύλη προσφοράς είναι ίσο με 100 ευρώ.** Το ποσό αυτό είναι ακριβώς **το πλεόνασμα του παραγωγού.**

Το φάτνωμα (β) δείχνει το πλεόνασμα του παραγωγού στην τιμή των 800 ευρώ. Σε αυτή την περίπτωση το εμβαδόν κάτω από την τιμή και πάνω από την καμπύλη προσφοράς είναι ίσο με το συνολικό εμβαδόν των δυο ορθογωνίων. **Το ύψος της καμπύλης προσφοράς μετρά το κόστος των πωλητών**, ενώ η διαφορά μεταξύ τιμής και κόστους παραγωγής είναι το πλεόνασμα παραγωγού κάθε πωλητή. Έτσι, **το συνολικό εμβαδόν είναι το άθροισμα του πλεονάσματος παραγωγής όλων των πωλητών.**

(α) Τιμή = 600 ευρώ

(β) Τιμή = 800 ευρώ

☐ Στο φάτνωμα (α) η τιμή του αγαθού είναι 600 ευρώ και το πλεόνασμα του παραγωγού είναι 100 ευρώ. Στο φάτνωμα (β) η τιμή του αγαθού είναι 800 ευρώ και το πλεόνασμα του παραγωγού είναι συνολικά 500 ευρώ.

ΣΧΗΜΑ 7.5 Μέτρηση του Πλεονάσματος του Παραγωγού με την Καμπύλη Προσφοράς

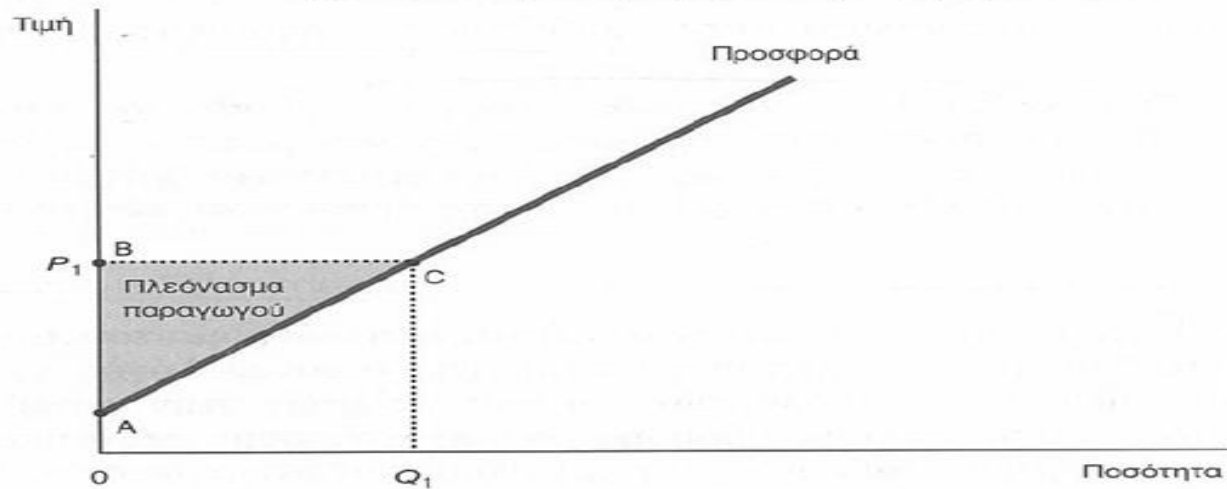
Πώς μια ανώτατη τιμή αυξάνει το πλεόνασμα του παραγωγού

Στο φάτνωμα (α) η τιμή είναι P_1 και το πλεόνασμα του παραγωγού είναι το εμβαδόν του τριγώνου **ABC**.

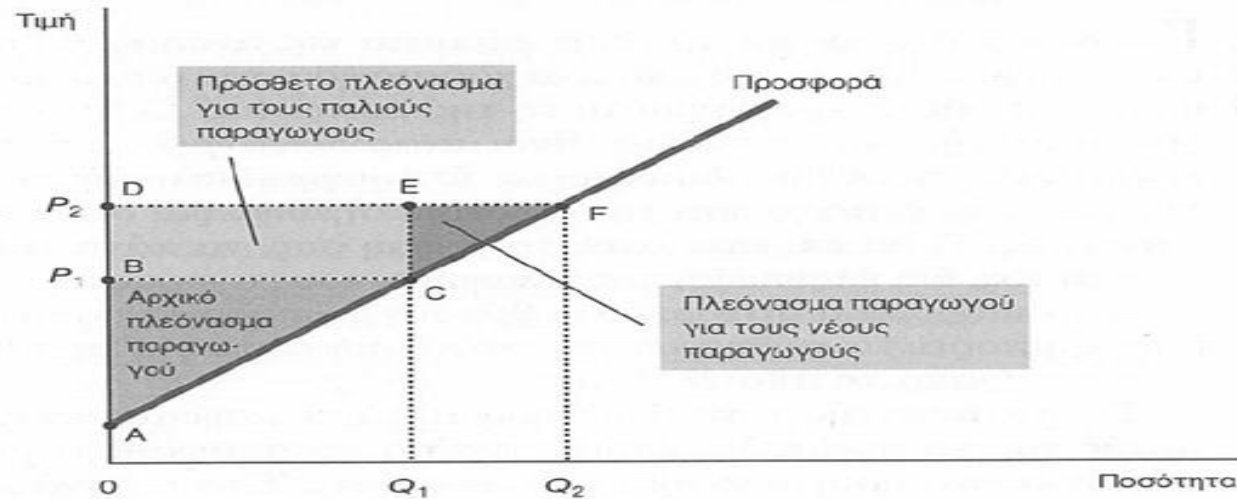
Το φάτνωμα (β) δείχνει τι συμβαίνει όταν η τιμή αυξάνεται από P_1 σε P_2 . Το πλεόνασμα του παραγωγού είναι τώρα ίσο με το εμβαδόν **ADF**. Η αύξηση αυτή στο πλεόνασμα του παραγωγού έχει δύο μέρη.

Πρώτον, οι πωλητές εκείνοι που πωλούν ήδη ποσότητα Q_1 του αγαθού στη χαμηλότερη τιμή P_1 είναι σε καλύτερη θέση, επειδή τώρα εισπράττουν περισσότερα για την ποσότητα που πωλούν. Η αύξηση αυτή στο πλεόνασμα του παραγωγού για τους πωλητές που βρίσκονται ήδη στην αγορά είναι ίσο με το εμβαδόν του τετραγώνου **BCED**. Δεύτερον, θα εισέλθουν στην αγορά μερικοί νέοι πωλητές, πράγμα που έχει ως αποτέλεσμα την αύξηση της προσφερόμενης ποσότητας από Q_1 σε Q_2 . Το πλεόνασμα του παραγωγού αυτών των νεοεισερχόμενων είναι ίσο με το εμβαδόν του τριγώνου **CEF**.

(α) Πλεόνασμα Παραγωγού στην Τιμή P_1

(β) Πλεόνασμα Παραγωγού στην Τιμή P_2

☐ Στο φάτνωμα (α) η τιμή είναι P_1 , η ζητούμενη ποσότητα είναι Q_1 και το πλεόνασμα του παραγωγού είναι ίσο με το εμβαδόν του τριγώνου ABC. Όταν η τιμή αυξηθεί από P_1 σε P_2 , όπως συμβαίνει στο φάτνωμα (β), η προσφερόμενη ποσότητα αυξάνεται από Q_1 σε Q_2 , και το πλεόνασμα του παραγωγού αυξάνεται – και γίνεται ίσο με το εμβαδόν του τριγώνου ADF. Η αύξηση του πλεονάσματος του παραγωγού (εμβαδόν BCED) οφείλεται εν μέρει στο ότι οι παλιοί παραγωγοί αποκομίζουν μεγαλύτερο έσοδο (BCED) και εν μέρει στο ότι νέοι παραγωγοί εισέρχονται στην αγορά σε υψηλότερη τιμή (εμβαδόν CEF).

ΣΧΗΜΑ 7.6 Πώς η Τιμή Επηρεάζει το Πλεόνασμα του Παραγωγού

ΜΕΛΕΤΗ ΠΕΡΙΠΤΩΣΗΣ

Από:

Parkin Michael, Powell Melanie, Matthews Kent: Αρχές Οικονομικής. Μετάφραση: Σιδέρης Γιάννης, Αντώνογλου Ελεάννα. Επιμέλεια: Μίνογλου Μάγγη. Copyright © 2013 Εκδόσεις Κριτική ΑΕ.

Το αόρατο χέρι

Ο Άνταμ Σμιθ, με το βιβλίο του *Ο Πλούτος των Εθνών*, το 1776, ήταν ο πρώτος που ισχυρίστηκε ότι οι ανταγωνιστικές αγορές οδηγούν τους πόρους στις χρήσεις για τις οποίες έχουν τη μεγαλύτερη αξία. Ο Σμιθ πίστευε ότι κάθε άτομο συμμετέχει σε μια ανταγωνιστική αγορά «καθοδηγούμενο από ένα αόρατο χέρι για να επιδιώξει ένα σκοπό [την αποτελεσματική χρήση των πόρων] που δεν αποτελούσε μέρος των προθέσεών του».

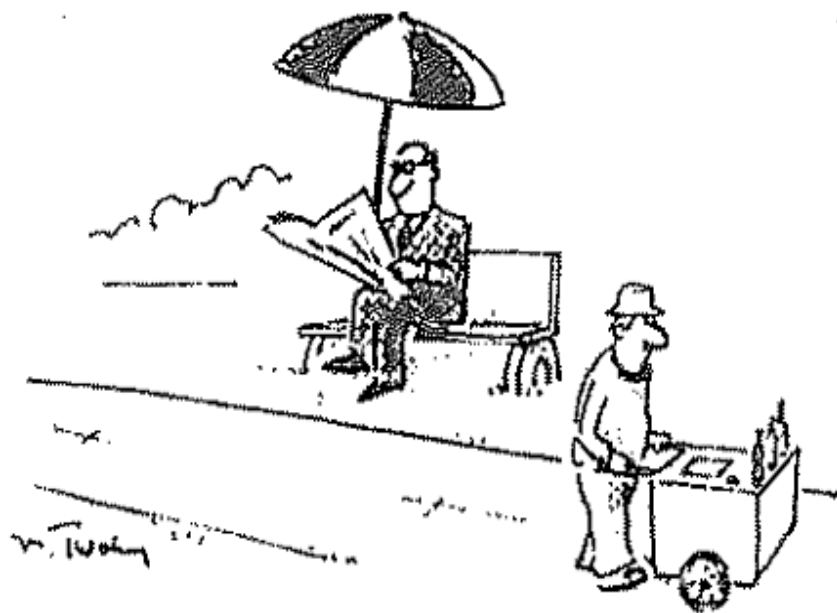
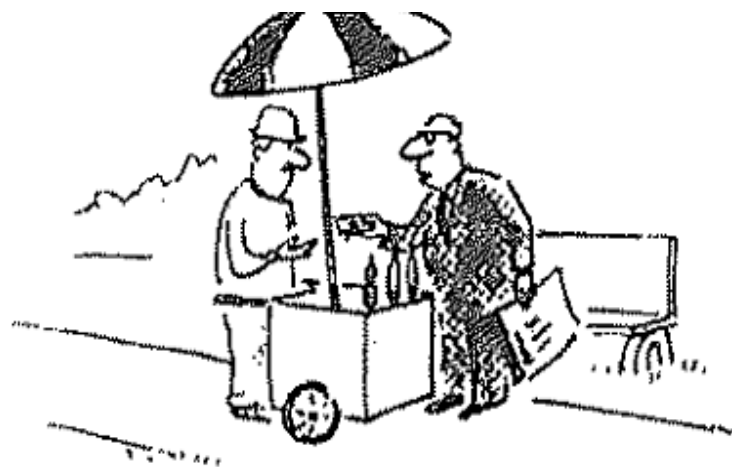
Μπορείτε να δείτε αυτό το αόρατο χέρι στο παρακάτω σκίτσο και στην καθημερινή σας ζωή.

Ομπρέλα προς πώληση

Ο άνθρωπος με το καροτσάκι πουλάει κρύα αναψυκτικά και έχει μια μεγάλη ομπρέλα για σκιά. Και για τα δύο είδη έχει ένα οριακό κόστος και μια ελάχιστη τιμή προσφοράς. Ο άνθρωπος στο παγκάκι έχει ένα οριακό όφελος και είναι πρόθυμος να πληρώσει και για τα δύο είδη.

Το οριακό όφελος του ανθρώπου στο παγκάκι υπερβαίνει το οριακό κόστος αυτού με το καροτσάκι, αλλά το οριακό κόστος ενός αναψυκτικού για τον πωλητή υπερβαίνει το οριακό όφελος του ανθρώπου στο παγκάκι. Η συναλλαγή περιορίζεται στην ομπρέλα. Ο πωλητής έχει πλεόνασμα παραγωγού από την πώληση της ομπρέλας σε τιμή υψηλότερη από το οριακό της κόστος, ενώ ο κύριος στο παγκάκι έχει πλεόνασμα καταναλωτή επειδή αγόρασε την ομπρέλα χαμηλότερα από το οριακό του όφελος. Και οι δύο κέρδισαν από τη συναλλαγή και η ομπρέλα εξυπηρετεί τη χρήση για την οποία έχει μεγαλύτερη αξία.

Τέλος Ενότητας

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

